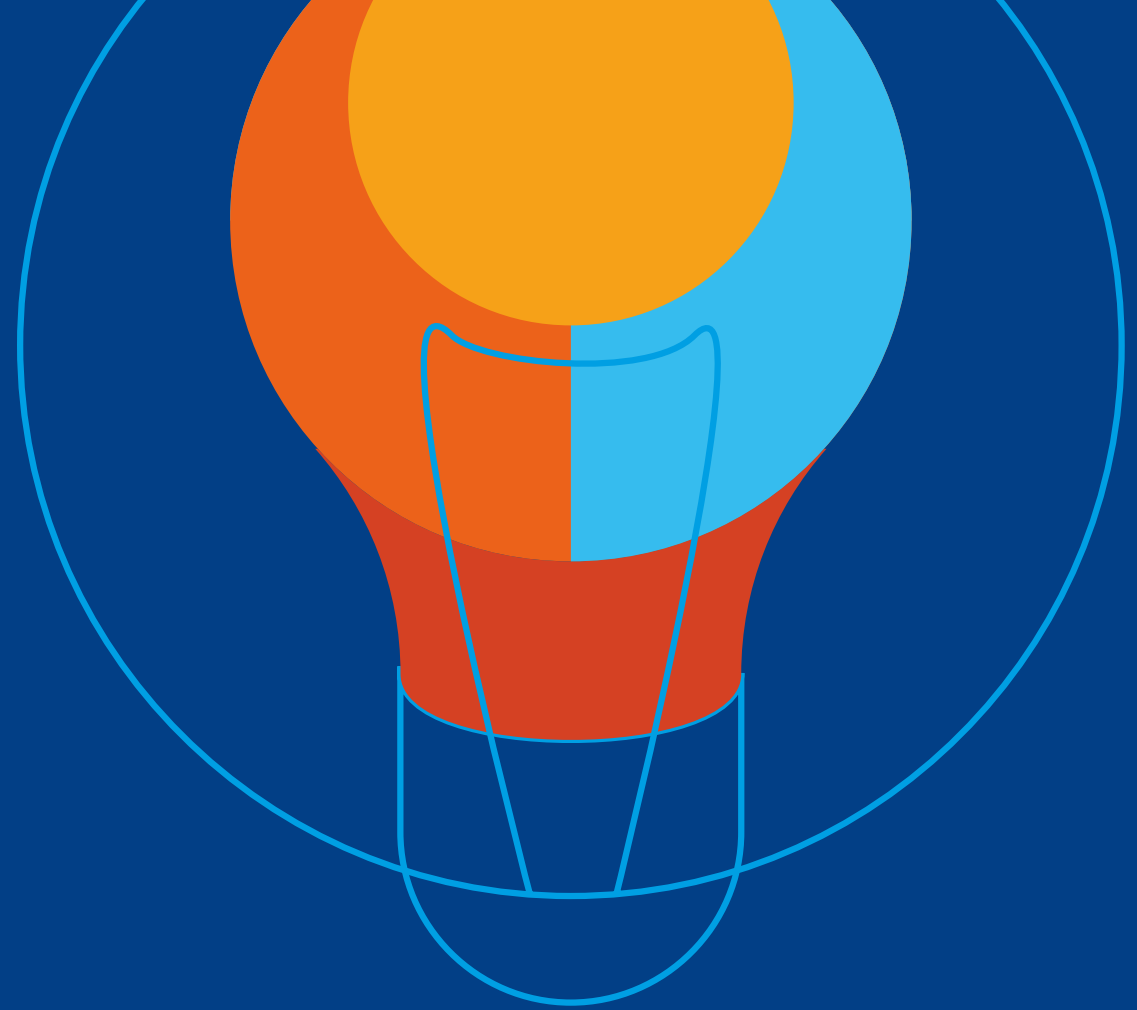

HARIDUS- JA NOORTEAMET

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS

Materjal on loodud Haridus- ja noorteprogrammi ja Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava tegevuse „Kõrghariduse kvaliteet ja rahvusvahelistumine“ raames. Tegevust kaasrahastab Euroopa Sotsiaalfond+.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

PÄDEVUSE JA ENESEANALÜÜSI SEOSTAMINE

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Õpetamise planeerimine	Õpetamise planeerimine tähendab selgete ja saavutatavate õpieesmärkide seadmist, mis toetavad õppijate üld- ja erialapädevuse arengut. Tagatud on sidusus õpieesmärkide, -tegevuste, -väljundite ja hindamise vahel nii, et toetatud on õppekavas seatud õpieesmärkide saavutamine. Arvesse võetakse ka õppijate erinevat tausta ja vajadusi, et luua tingimused sügavaks õppimiseks.	Õppejõud koostab õppeplaani, milles õpieesmärgid, tegevused ja hindamine on omavahel kooskõlas ning toetavad õpiväljundite saavutamist, arvestades õppijate taset ja õppekava nõudeid.	Õppejõud planeerib õppeprotsessi paindlikult nii, et see toetab õppijate eri vajadusi ja arengut; seob eesmärgid, tegevused ja hindamise süstemaatiliselt pädevuse omandamisega.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas olen kavandanud oma aine, et tagada kooskõla õpiväljundite, hindamise ja õppemeetodite vahel (oma õpetatavates ainetes)?
- Millised õpiväljundid olen planeerinud, et saavutada õppekava eesmärgid ja toetada üliõpilaste õppimist?
- Milliste teiste õppeainetega õppekavas on minu õppeaine sisu, õpiväljundid ja hindamine seotud, et luua õppijale terviklik õpikogemus? Millist koostööd oleme ainete kavandamisel teinud?
- Millisena olen planeerinud aine, et arvestada õppijate erinevate eelduste ja vajadustega, sealhulgas ajakasutusega?
- Milliseid muudatusi soovin teha õpetamise planeerimisel? Põhjendan.

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Õpetamine ehk õppetöö läbiviimine	Õpetamine tähendab, et õppeprotsessi suunatakse eesmärgipäraselt ja süsteemselt, esitades teadmisi selgelt ja arusaadavalt, sidudes teooria praktikaga ning juhendades õppijaid aktiivse osalemise ja iseseisva mõtlemise suunas.	Õppejõud viib õppetöö läbi kavandatud eesmärkide kohaselt, esitab sisu arusaadavalt ja struktureeritult asjakohaste meetoditega ning toetab õppijaid õpiväljundite saavutamisel.	Õppejõud kavandab inspireeriva õppeprotsessi, rakendab põhjendatult mitmekesiseid õpetamisstrateegiaid ja toetab õppijate sügavat õppimist ning probleemilahendusoskust.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas olen kavandanud oma aines õppemeetodite kasutamise, et toetada õpiväljundite saavutamist?
- Milliseid õppemeetodeid kasutan, et suunata üliõpilasi mitmekesiste õppimistegevuste kasutamisele ja toetada nende sügavat õppimist?
- Milliseid õppemeetodeid kasutan, et toetada üliõpilaste motivatsiooni, keskendumist, pühendumist ja huvi püsimist?
- Milliseid õppemeetodeid kasutan, et saavutada ülekantavate oskuste omandamine?
- Millises suunas soovin arendada enda oskusi õppemeetodite rakendamisel? Põhjendan.

PÄDEVUSE JA ENESEANALÜÜSI SEOSTAMINE

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Hindamine ja tagasisidestamine	Õppija hindamine tähendab, et hindamisprotsess on läbipaistev ja õiglane, pakkudes õppijatele selget arusaama kriteeriumidest ning võimalusi oma arengut jälgida. Pidev ja konstruktiivne tagasiside toetab seejuures õppijate eneseanalüüsi, vastutuse võtmist oma õppeprotsessi eest ning loob aluse sügavamaks ja motiveeritumaks õppimiseks.	Õppejõud rakendab õppeeesmärkidega kooskõlas olevaid hindamismeetodeid ning selgitab õppijatele hindamiskriteeriume ja ootusi, andes õppimist toetavat tagasisidet.	Õppejõud kaasab õppijaid hindamisprotsessi, pakkudes arendavat ja refleksiooni toetavat tagasisidet ning analüüsides süsteemselt hindamisandmeid õppe täiustamiseks.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Millise hindamis- ja tagasiside süsteemi olen kujundanud, et toetada üliõpilaste õppimist kogu ainekursuse jooksul?
- Kuidas olen kavandanud hindamisülesanded, et tagada kooskõla õpiväljundite ja õppemeetoditega?
- Kuidas toimub aines hindamiskriteeriumide loomine, et tagada üliõpilaste kaasatus hindamisprotsessi?
- Kuidas olen kavandanud tagasisideprotsessi, nii et tagasiside toetaks üliõpilaste õppimist?
- Kuidas olen kavandanud ja ellu viinud üliõpilaste vastastikuse tagasisidestamise ja enesehindamise protsessi, et toetada õppimist ja hindamisoskuste omandamist?
- Milliseid refleksiooniülesandeid annan üliõpilastele, et toetada õpitava seostamist üliõpilaste isiklike kogemustega ja nende eneseanalüüsioskusi?
- Millises suunas soovin arendada enda hindamis- ning tagasiside andmise ja vastuvõtmise oskusi? Põhjendan.

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Õpikeskkonna loomine	Õpikeskkond tähendab, et luuakse toetav, turvaline ja motiveeriv õpikeskkond, mis soodustab õppijate aktiivset osalemist, koostööd ja iseseisvat mõtlemist, kasutades selleks sobivaid digivahendeid, õppevorme ja füüsilist keskkonda, arvestades sealjuures õppijate erinevaid vajadusi ja õpistiile ning tehes nendest lähtuvalt põhjendatud kohandusi.	Õppejõud kujundab (füüsilise) õpiruumi õppimist toetavana ja on loonud usaldusliku õhkkonna, kus on võimalik väljendada eriarvamusi.	Õppejõud kujundab teadlikult motiveeriva ja kaasava õpikeskkonna, mis toetab õppijate autonoomiat, koostööd ja sügavat õppimist. Õppejõud rakendab vajalikke individuaalseid kohandusi.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas toetan suhete kujunemist enda ja üliõpilaste vahel ning üliõpilastel omavahel, et paremini toetada õppimist?
- Milliste tegevuste kaudu toetan aktsepteeriva (sh vigade tegemist aktsepteeriva) õhkkonna loomist, et toetada süvitsi õppimist ja arutelusid?
- Milliseid ümberkorraldusi olen õpperuumides teinud, et paremini toetada üliõpilaste õppimist kontaktkohtumistel?
- Milliste tegevuste kaudu kujundan õpikeskkonda digiõppes, et toetada üliõpilaste haaratust, koostööd ja õppimist?
- Kuidas toetan üliõpilaste motivatsiooni, et nad suudaksid minu aines järjepidevalt õppida?

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Õpetamisteoreetiline pädevus (sh õppija-, õppimiskesksus ja teaduspõhisus)	Õpetamisteoreetiline pädevus tähendab seda, et õppejõud mõistab kõrghariduse õppimise ja õpetamise teoreetilisi aluseid – peamisi põhimõtteid, teooriaid ja lähenemisviise, mis selgitavad, kuidas õppijad teadmisi omandavad ja oskusi arendavad. Õppejõud hoiab end kursis nüüdisaegsete kõrgkoolis õpetamise käsituste ja teooriatega. See pädevus võimaldab tal planeerida ja läbi viia õppetööd teadlikult, valides meetodeid ja hindamisviise, mis toetavad õppimist. Oluline on, et õppejõud mitte ainult ei tea teooriat, vaid oskab ja tahab seda rakendada praktikas, mis tagab kvaliteetse, teadliku ja õppijat toetava õpetamise kõrghariduses.	Õppejõud mõistab, et kõrgkoolis õppimine ja õpetamine toetub teoreetiliste alustele, ning selgitab oma õpetamise aluseks olevaid põhimõtteid.	Õppejõud kavandab õppetööd ja arendab ennast teadlikult õppimis- ja õpetamisteoreetilistele allikatele toetudes. Õppejõud hoiab ennast kursis kõrgkoolis õppimist ja õpetamist käsitlevate uurimustega ning arvestab uurimistulemusi oma õppetööd kavandades ja läbi viies.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Milliseid õpetamiselaseid teoreetilisi seisukohti olen tundma õppinud, et oma õppetööd paremini kavandada ja ellu viia?
- Millistest kõrgkoolis õpetamist käsitlevatest artiklitest olen saanud inspiratsiooni, et oma õpetamist arendada?
- Kuidas kasutan õpetamisteoreetilisi materjale, et kolleegidega koos suurepärase õpetamise üle arutada ning ühiseid arendustegevusi kavandada?

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Erialane pädevus	Õppejõud loob, mõtestab, analüüsib ja edastab süvendatud erialase teadustöö kaudu teadmisi oma professionaalse valdkonna kohta õppijatele. Erialase pädevuse fookuses on integreerida õppesse parim valdkondlik teadmine, kasutades sobivaimaid pedagoogilisi praktikaid ja teooriaid, mis on kooskõlas sihtrühma vajadustega. Tehes erialast teadustööd, mis lähtub parimatest tavadest, eetika põhimõtetest ja normidest ning hoides end kursis valdkonna arengutega, loob õppejõud tugeva aluse kvaliteetseks tõenduspõhiseks õppeks. Õppejõud panustab erialaste teadmistega nii ise kui ka kasutades oma teadusalaseid koostööprojekte ja võrgustikke, et arendada õppekava- ja aineid ning toetada õppijate aja- ja asjakohaste teadmiste ning pädevuse kujunemist.	Õppejõud oskab erialaseid teadmisi läbi õppetöö õppijatele edastada. Õppejõud toetab erialaste teadmistega enda professionaalset arengut õppejõuna, õppijatel parimate teadmiste saavutamist ja pädevusi tööjõuturul hakkamasaamiseks.	Õppejõud on oma erialases valdkonnas saavutanud taseme, mis võimaldab õpetamist ja juhendamist ning teadmiste loomist kõrghariduse kõrgeimal (doktor) astmel.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas minu erialane teadustegevus kajastub õppetöös, et oleks käsitletud parim asja- ja ajakohane valdkondlik teadmine?
- Kuidas ma viin oma erialase teadustegevuse õppetöösse nii, et see toetaks sihtrühma põhiselt õppijate teadmiste kujunemist ja professionaalset arengut?
- Milliseid pedagoogilisi praktikaid ja teooriaid ma kasutan, et edastada erialast teadmist parimal viisil?
- Kuidas ma rakendan teaduseetikat ja tõenduspõhisust nii erialases teadustöös kui ka õpetamises, et kujundada õppijates teaduspõhist ning kriitilist mõtlemist?
- Kuidas ma kasutan oma teadusalaseid koostööprojekte ja -võrgustikke õppeprotsessis, et pakkuda õppijatele lisaväärtust?

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Üldpädevused	Õppejõu tegevus ei tugine ainult erialastele teadmistele, vaid suurel määral ka üldpädevusele. Koostööoskus ja suhtlemisoskus on tähtsad, et luua koostöine töö- ja õpikeskkond. Vastupidavus ja oskus toime tulla pingelistes olukordades annavad stabiilsuse, mida üliõpilased vajavad. Probleemide lahendamine ja otsustamine on igapäevane osa õppetöö juhtimisest, kus kaalutakse erinevaid vaatenurki ja lepitakse kokku parimates lahendustes. Loovus ja innovatsioon aitavad arendada õppemeetodeid ning hoida õpikeskkonda värsket ja kaasahaaravana. Kaasamine ja mõjus suhtlus loovad dialoogi, kus iga õppija saab oma panuse anda, samas kui digiosavus võimaldab kasutada tehnoloogiat õppimise ja suhtluse rikastamiseks. Mitmekesisusega arvestamine ja sotsiaalemot sionaalne pädevus aitavad hoida turvalist ja motiveerivat õhkkonda.	Õppejõud rakendab üldpädevusi, et õpetamine oleks kooskõlas eesmärkide ja õpiväljunditega. Tuleb toime tüüpiliste pingeliste või probleemsete (õppe)situatsioonidega, kasutades tavapäraseid lahendusstrateegiaid. Rakendab digivahendeid õppimise toetamiseks. Järgib üldiseid eetilisi põhimõtteid.	Õppejõud on õppijatele ja kolleegidele suhtlemisel ja koostöös eeskujuks. Lahendab keerukaid õppeolukordi ning teeb kaalutletud otsuseid, tuginedes andmetele, kogemusele ja süsteemsele probleemianalüüsile. Kasutab digitehnoloogiat strateegiliselt ja innovatiivselt. Kaasab erinevaid osalisi loovate ja uuenduslike lahenduste teostamiseks. Lähtub tegevuses alati eetika põhimõtetest ja õpetamise heast tavast.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas loon ja hoian õppijate ja kolleegidega avatud, usalduslikku ning koostöist õpi- ja töökeskkonda?
- Kuidas analüüsin erinevaid vaatenurki ja andmeid, et teha läbimõeldud otsuseid ning leida alternatiivseid lahendusi (sh probleemsetes olukordades)?
- Kuidas kasutan loovust ja innovatsiooni oma õpetamise arendamisel nii, et see muudab õppimise tähendusrikkamaks?
- Kuidas tagan, et minu igapäevased otsused ja tegevused lähtuvad eetilistest põhimõtetest ja õiglusest?
- Kuidas kasutan digitehnoloogiat eesmärgipäraselt ja õppimist toetaval viisil, arendades samal ajal õppijate digipädevuse tasemega?

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Pühendumine õpetamisele	Pühendumine õpetamisele tähendab, et õppejõud seab õppimise ja õpetamise teadlikult oma töö keskmesse, olles valmis panustama aega, energiat ja tähelepanu õppijate arengusse. Pühendunud õppejõud ei piirdu teadmiste edasiandmisega, vaid loob tähenduslikke õpikogemusi, otsib pidevalt uusi lahendusi ja täiustab oma praktikat. Pühendumine on oluline, sest üliõpilased tajuvad õppejõu huvi ja motivatsiooni, mis suurendab nende endi pühendumust ja vastutust oma õppimise eest.	Õppejõud mõistab oma pühendumise olulisust õpetamisele ja õppijate arengule ning seda, kuidas õpetaja hoiak ja panus mõjutavad õppija motivatsiooni. Planeerib oma aega ja ressursse nii, et õppimine ja õpetamine oleksid töö keskmes. On avatud juhendamisele ja/või tagasisidele.	Õppejõud seab süsteemselt ja järjekindlalt õppimise ja õpetamise oma töö fookusesse, planeerides ja korraldades oma tegevust nii, et see toetab õppijate arengut parimal võimalikul viisil. Õppejõud inspireerib õppijaid ja kolleege mõtlema, katsetama ja arenema.

KÜSIMUSED ENESEANALÜÜSIKS:

- Kuidas näitab minu igapäevane õpetamispraktika, et tunnen oma tööst rõõmu, olen inspireeritud ja kogen õpetamist tähendusliku ning innustava tegevusena?
- Kuidas näitan oma tundides välja empaatiat ja hoolivust õppija vastu, et kujundada positiivne tööne õhkkond?
- Kuidas süvenen õpetamisse, uuendan teadlikult oma õpetamisviise ja analüüsin nende mõju, selle asemel, et toetuda harjumuspärastele lahendustele?
- Kuidas saavutan haaratuse, hoosoleku ja motiveerituse õpetamises, et olla pühendunud leidmaks uusi lahendusi, kohalolu ja keskendumist?
- Kuidas reageerin õpetamises keerulistele olukordadele, väljakutsetele ja tagasilöökidest, et neist õppida ja säilitada professionaalsus?
- Kuidas väärtustan kolleege ja näitan üles nende suhtes hoolivust, et luua ja hoida positiivset töökeskkonda?
- Kuidas väljendan enda uhkust õppejõuks olemise üle?
- Milliseid muudatusi soovin teha oma pühendumise osas? Põhjendan.

PÄDEVUS	PÄDEVUSE KIRJELDUS	ÕPIVÄLJUND (põhipädevuse tase)	ÕPIVÄLJUND (suurepärase pädevuse tase)
Eneseareng ja -juhtimine (sh oma õppimise arendamine)	Eneseareng on järjepideval analüüsil põhinev protsess, mille eesmärk on toetada kvaliteetset õppetegevust. See on suunatud valdkonnas kõrge professionaalse taseme saavutamisele, lähtudes kehtivatest normidest, headest tavadest ja eetika põhimõtetest. Enesearengu keskmes on pedagoogiliste ja erialaste pädevuse järjepidev arendamine, mida hinnatakse nii enese, kolleegide kui ka õppijate tagasiside kaudu. Selle põhjal täiendatakse teadmisi ja arendatakse oskusi, et muuta õppetegevus tõhusamaks, õppijakeskseks ja mõjusamaks. Enesearengu eelduseks on tahe enda arendamisesse panustada. Eneseareng on samaaegselt nii õppejõu poolt ise juhitud kui ka organisatsiooni poolt toetatud. Eneseareng toetab õppetegevust eelkõige läbi pedagoogilise ja erialase pädevuse, kommunikatsiooni, koostööoskuste, institutsionaalsete ja ühiskondlike pädevuse. Juhitud eneseareng aitab saavutada kestliku tööülesannete täitmise, kujundada tööalast karjääri ja vältida läbipõlemist.	Õppejõul on tahe enesearengusse panustada, et saavutada kõrgeim professionaalne tase. Õppejõud kogub andmeid oma õpetamise tulemuslikkuse kohta, analüüsib neid ja koostab selle põhjal arenguplaani, mida asub täitma. Õppejõud kasutab organisatsiooni pakutavaid võimalusi enesearenguks.	Õppejõud jagab teadmisi enda õpetamise kogemustest ning suunab ka teisi õppejõudusid enda õpetamist arendama. Õppejõud on loonud enda tegevustest parima tegevusviisi, millest teised saavad õppida.

KÜSIMUSED ENSEANALÜÜSIKS:

- Milliseid aja- ja asjakohaseid tegevusi teen, et saada paremaks õppejõuks ja saavutada ametialaseid eesmärke?
- Kuidas ja milliseid andmeid kogun ja analüüsin, et kavandada enda enesearengut õppejõuna?
- Mida ma teen selleks, et toetada õpikogukonna kujunemist kolleegide seas ja/või selle püsimist, selleks et jagada ja leida parimaid tegutsemisviise?
- Kuidas planeerin oma õpetamist, et saavutada tasakaal oma erinevate tegevuste ja rollide vahel, selleks et vältida/vähendada koormuse kuhjumist ja tunda ennast hästi ning vältida läbipõlemist?
- Milliseid muudatusi soovin teha enesearengu juures? Põhjendan.

